

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 16Csp/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121316640
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Černáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:6121316640.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Máriou Černákovou, v spore žalobcu: R Collectors s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: L. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. S. XXXX/XX, XXX XX U., H.. Č.. N. S. XX, XXX XX U., o zaplatenie 404,86 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 30.04.2021 sa právny predchodca žalobcu domáhal, aby súd v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného a jeho spoludlžníka spoločne a nerozdielne zaplatiť istinu vo výške 404,86 eura, úroky vo výške 1.657,21 eura, úrok z omeškania vo výške 166,27 eura, poplatky vo výške 27,- eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 404,86 eura od 17.03.2020 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 27.01.2016 uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovanou stranou Zmluvu o úvere č. 1637537171, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej strane bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2.870,- eur. Žalovaná strana poskytnutý úver riadne nesplácala napriek tomu, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú stranu na jej omeškanie so splácaním úveru a možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Dňa 23.05.2018 vyhlásil právny predchodca žalobcu predčasnú splatnosť úveru a požiadal žalovanú stranu o okamžité splatenie celého zostatku úveru. Právny predchodca žalobcu ďalej uviedol, že do zosplatenia uhradila žalovaná strana sumu 1.267,40 eura, z ktorej bola na istinu započítaná suma 314,14 eura. Po zosplatení úveru uhradila čiastkové plnenia v celkovej výške 2.151,- eur, pričom tieto čiastkové plnenia sa započítali prednostne na nesplatenú istinu úveru, v dôsledku čoho tak istina predstavuje sumu 404,86 eura (2.870,- eur - 314,14 eura - 2.151,- eur). Celkové úroky, ktoré mala žalovaná strana zaplatiť, predstavovali v zmysle amortizačnej tabuľky sumu 2.592,47 eura (celkové náklady 5.462,47 eura - istina 2.870,- eur), pričom čiastka neuhradených úrokov tak predstavuje sumu 1.657,21 eura (2.592,47 eura - zaplatené úroky 935,26 eura). Žalobca si tiež uplatnil poplatky vo výške 27,- eur spočívajúce v zaslaných upomienkach a zosplätňujúcich výzvach a kapitalizované úroky z omeškania vo výške 166,27 eura, ako aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nezaplatené istiny od 17.03.2020 do zaplatenia.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci dňa 10.05.2021 platobný rozkaz sp. zn.: 17Up/509/2021, ktorý nadobudol voči pôvodne žalovanému 2/ (spoludlžníkovi V. Y.) právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 04.06.2021. Pôvodne žalovanému 1/ (L. Z.) sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Žalobca na základe výzvy Okresného súdu Banská Bystrica navrhol podľa § 10 ods. 1 Zákona

č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Okresný súd Banská Bystrica postúpil predmetnú právnu vec tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému dňa 01.07.2021.

3. Súd žalovanému doručil žalobu spolu s jej prílohami dňa 18.11.2021 a zároveň ho v zmysle § 167 ods. 2 CSP vyzval, aby sa k nej vyjadril. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobcu nijakým spôsobom nepoprel.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín predložených žalobcom a ostatnými listinami tvoriacimi obsah spisu a vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) CSP, nakoľko mal za to, že v predmetnom spore ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1.000,- eur. Súd tak rozsudok verejne vyhlásil podľa § 219 ods. 3 CSP dňa 27.04.2022.

5. Súd sa oboznámil s návrhom na vydanie platobného rozkazu, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička, Upozoreniami - Výzvami na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 26.04.2018, kópiou obálky, aktuálnym stavom úveru ku dňu 29.04.2021, výzvami na úhradu dlžnej sumy zo dňa 23.05.2018, podacími hárkami Slovenskej pošty, a. s., fotokópiami doručeníek ohľadom doručovania do vlastných rúk, predžalobnými výzvami na plnenie zo dňa 29.04.2021, Obchodnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery, Všeobecnými obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov, platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.: 17Up/509/2021 zo dňa 10.05.2021 spolu s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/64/2021 - 81 zo dňa 12.07.2021, vyjadrením žalobcu zo dňa 20.01.2022 na výzvu súdu, návrhom na pripustenie zmeny subjektu na strane žalobcu spolu s prílohami (príloha k zmluve o postúpení pohľadávky, plnomocenstvo, oznámenie o postúpení pohľadávok - súhlas postupníka so vstupom do konania, Zmluva o postúpení pohľadávok č. II/2021, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/64/2021 - 150 zo dňa 11.02.2022 a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom a ďalším spoludlžníkom, bola dňa 27.01.2016 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere „dobrá pôžička“, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 2.870,- eur. Dlžníci sa v zmluve o spotrebiteľskom úvere zaviazali splatiť úver s úrokovou sadzbou vo výške 18,20 % ročne, zaviazali sa splácať poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi formou pravidelných mesačných splátok v počte 96, výška splátok bola dojednaná na sumu 56,92 eura s tým, že výška poslednej splátky bola dojednaná v sume 55,07 eura. Splatnosť prvej splátky bola dojednaná dňa 25.02.2016, splatnosť každej ďalšej splátky vždy k 25. mu dňu v mesiaci, termín konečnej splatnosti bol dojednaný na deň 25.01.2024. RPMN poskytnutého úveru bola v zmluve uvádzaná vo výške 19,80 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 10,97 %, odplata uvádzaná vo výške 18,20 %, najvyššia prípustná hodnota odplaty vo výške 21,94 %, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť vyčíslená vo výške 5.462,47 eura.

7. Dlžníci porušili ustanovenia zmluvy o úvere, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.04.2018 upozornil dlžníkov, že pohľadávka banky je 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 305,44 eura a vyzval ich na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy, ktoré boli podané na poštovú prepravu dňa 27.04.2018. V zmysle všeobecných obchodných podmienok účinných od 28.01.2019, časť IV., bod 4.3.4, ak je korešpondencia zasielaná poštou, považuje sa za doručenie 5. deň po jej odoslaní v rámci SR. Takto dojednané zmluvné ustanovenie ohľadom doručovania zásielok je podľa názoru súdu v prospech spotrebiteľa, keď z Poštových podmienok Slovenskej pošty a. s., vyplýva, že poštový podnik doručuje listové zásielky II. triedy druhý pracovný deň pod dni podania, teda zásielka by sa dostala do dispozičnej sféry žalovaných skôr, než je zmluvným stranami dojednaná lehota.

8. Dlžníci ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradili, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu listom zo dňa 23.05.2018 oznámil dlžníkom, že úverová pohľadávka sa stala ku dňu 23.05.2018 predčasne splatnou v celom rozsahu a vyzval ich na úhradu dlžnej sumy v lehote 10 dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy, ktorá výzva bola pre oboch dlžníkov podaná na poštovú prepravu dňa 24.05.2018. Žalovaný si predmetnú výzvu prevzal, o čom svedčí doručienka s presne neidentifikovateľným dátumom prevzatia, ktorá však bola pre potreby žalobcu vrátená s podacou pečiatkou zo dňa 04.06.2018 a spoludlžník žalovaného si predmetnú výzvu prevzal dňa 01.06.2018. Oprávnenie veriteľa požadovať predčasné splatenie pohľadávky je zakotvené v bode 4.5 zmluvy. V

zmysle uvedeného má súd za to, že žalobca poskytnutý úver platne zosplatnil s poukazom na § 565 Občianskeho zákonníka a to pri súčasnom dodržaní podmienok uvedených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

9. Súd využíjúc možnosť, ktorú mu ponúka § 138 CSP, vyzval právneho predchodcu žalobcu po predbežnom právnom posúdení na späťvzatie zjavne nedôvodnej žaloby majúca za to, že uplatnená pohľadávka je s poukazom na § 54a, § 103, § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v spojení s čl. 1, § 1 písm. a) a § 8 písm. a) Zákona č. 62/2020 Z. z. premlčaná, keď v zmysle predbežného právneho posúdenia žaloby, premlčacia doba uplynula dňa 12.04.2021, t. j. pred podaním žaloby, ktorá bola na Okresný súd Banská Bystrica podaná dňa 30.04.2021.

10. Právny predchodca žalobcu s predbežným právnym názorom súdu nesúhlasil, zastal názor, že v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka boli spresnené podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a za splnenia ďalších podmienok. Mal za to, že za danej situácie je tak rozhodujúci deň zosplatnenia úveru veriteľom. Namietal, že Občiansky zákonník je v § 565 (v porovnaní s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) nejednoznačný, pretože posledná veta § 565, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ (dodávateľ) využiť do splatnosti nasledujúcej splátky, je v rozpore s trojmesačnou lehotou podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Pri štandardných mesačných splátkach by to znamenalo, že po omeškaní dlžníka má veriteľ právo požiadať o zaplatenie celej pohľadávky (tzv. predčasné zosplatnenie) do jedného mesiaca, kedy sa stane splatnou najbližšia nasledujúca splátka. Výslovné znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka však vyžaduje predchádzajúce upozornenie spotrebiteľa, s dodatočnou lehotou 15 dní a uplynutie minimálne troch mesiacov. Poslednú vetu § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách tak nemožno aplikovať. Uviedol ďalej, že na uvedené reagovala už aj právna teória, osobitne HLUŠÁK, M.: Premlčanie a niektoré ďalšie otázky pri strate výhody splátok. Bratislava: Súkromné právo 3/2019, s. 109: „Ak teda v spotrebiteľských vzťahoch neplatí logika, ktorá legitimizuje spätný začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103, potom máme dočinenia s tzv. zakrytou medzerou v zákone, teda so situáciou, keď je jazykový význam určitého ustanovenia (teda § 103) širší, než si to vyžaduje jeho teleologické pozadie, teda „princípy, hodnoty a účely, z ktorých právna úprava vychádza, pričom právny predpis neobsahuje pravidlo, ktoré by stanovilo výnimku z príliš široko formulovanej právnej normy“. Namíeste je preto použiť teleologickú redukciu, ktorou sa z dikcie zákonného znenia - teda v našom prípade zo záberu § 103 OZ - vyjmú tie prípady, na ktoré teleologické pozadie tohto znenia nedopadá. V našom kontexte by to potom malo znamenať, že § 103 OZ sa v prípadoch, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 OZ, neuplatní.“ Žalobca ďalej poukázal na právne závery prijaté v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.11.2019 sp. zn.: 19Co/29/2019, v rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.06.2017 sp. zn.: 25Co/117/2016 a v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.04.2016 sp. zn.: 17Co/293/2015. Argumentoval, že keďže návrh na začatie konania bol na Okresný súd Banská Bystrica doručený dňa 30.04.2021, pri zohľadnení trojročnej premlčacej lehoty (a to aj bez použitia § 1 písm. a) Zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), došlo k uplatneniu nároku včas a v súlade s § 101 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že je nesprávny a nelogický záver súdov, ak zjednodušene počítajú začiatok plynutia premlčacej lehoty od dátumu neuhradenia mesačnej splátky, s ktorou bol dlžník prvýkrát v omeškaní, keďže v danom momente ešte veriteľ nemôže procesne úspešne žalovať nárok zo spotrebiteľskej zmluvy (chýba actio nata). Ak by sa pripustil opačný výklad, ktorý prezentuje súd prvej inštancie, de facto by to znamenalo nezákonné skrátenie premlčacej lehoty, čo je v príkrom rozpore s esenciálnymi zásadami súkromného práva. Iný, skorší deň (moment) na podanie žaloby, než 24.05.2018, nebol v danom prípade objektívne možný, keďže žalobca obligatórne musel najprv doručovať žalovanému písomnosti vyžadované zákonom (výzvu pred zosplatnením úveru, ako aj zosplatňujúcu výzvu). Peňažný dlh žalovaného sa nestal splatný nezaplatením splátky, ale až úkonom žalobcu, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Žalovateľnosť alebo možnosť úspešne uplatniť právo žalobcu nastáva až po splatnosti dlhu. Akceptovanie názoru Okresného súdu Levice by viedlo k absurdnému záveru, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, ktoré sa stalo právne perfektným dňa 23.05.2018, zakladá v krajnom prípade plynutie premlčacej lehoty splátky pôvodne splatnej 25.01.2024 už spätne od 26.01.2018. Týmto postupom dochádza k svojvoľnému a bezprecedentnému skráteniu premlčacej lehoty v rozpore s jej zákonom stanovenou dĺžkou (§ 101 OZ).

11. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2021 zo dňa 01.10.2021 a jej prílohy, ktorá bola uzatvorená medzi obchodnou spoločnosťou 365.bank a. s. (od 03.07.2021 zmena obchodného mena z Poštová banka, a. s. na 365.bank a. s.) a obchodnou spoločnosťou R Collectors s. r. o., bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená spoločnosti R Collectors s. r. o. Na základe návrhu pôvodného žalobcu preto súd uznesením sp. zn.: 16Csp/64/2021 - 150 zo dňa 11.02.2022 vyhovel návrhu, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpil nový žalobca a to spoločnosť R Collectors s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297.

12. Podľa § 497 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;¹⁾ tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.^{18b)}

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

19. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom ku dňu 01.10.2021), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac)} <<https://www.epi.sk/zz/2001-483/znenie-20210628>> ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad)} <<https://www.epi.sk/zz/2001-483/znenie-20210628>> Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient

ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

22. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

23. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

24. Podľa čl. I, § 1 písm. a) Zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú.

25. Podľa čl. I, § 8 písm. a) Zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú.

26. Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

27. V konaní bolo nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a dlžníkmi, vznikol záväzkový vzťah titulom zmluvy o úvere uzavretej podľa § 497 Obchodného zákonníka, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzatvorení nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) ako aj Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je tiež nesporné, že predmetom uzatvorenej zmluvy o úvere bolo poskytnutie úveru vo výške 2.870,- eur, že dlžníci úver riadne a včas nesplácali, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 23.05.2018 a to pri dodržaní postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2021 zo dňa 01.10.2021 a jej prílohy, ktorá bola uzatvorená medzi obchodnou spoločnosťou 365.bank a. s. (od 03.07.2021 zmena obchodného mena z Poštová banka, a. s. na 365.bank a. s.) a obchodnou spoločnosťou R Collectors

s. r. o., bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená spoločnosti R Collectors s. r. o. Súd konštatuje, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, keď právny predchodca žalobcu splnil podmienky platného postúpenia v zmysle predpokladov obsiahnutých v § 92 ods. 8 Zákona o bankách s poukazom na § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

28. Dňom 05.12.2018 nadobudla účinnosť novela Občianskeho zákonníka, ktorý bol doplnený o § 54a. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel. Z dôvodovej správy k tejto novele vyplýva, že pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

29. Súd sa nestotožňuje s právnym názorom prezentovaným právnym predchodcom žalobcu, že sa použitie § 103 Občianskeho zákonníka v prípadoch, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neuplatní, že za rozhodujúci za danej situácie je deň zosplatnenia úveru veriteľom, a že v opačnom prípade dochádza k nezákonnému skráteniu premlčacej doby.

30. § 101 Občianskeho zákonníka totiž uvádza, že pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda § 101 Občianskeho zákonníka upravuje všeobecné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby. Osobitným ustanovením vo vzťahu k § 101 Občianskeho zákonníka je práve § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplatennej splátky. V súvislosti s právom veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky upravuje zároveň § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre spotrebiteľské zmluvy osobitné predpoklady pre uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ak chce totiž veriteľ uplatniť právo na zaplatenie celého dlhu, môže tak urobiť len v prípade, ak od splatnosti nezaplatennej splátky uplynula najmenej trojmesačná lehota a ak zároveň dlžníka upozornil, že si právo na zaplatenie celého dlhu uplatňuje. Veriteľ musí uplatnenie svojho práva vo vzťahu k dlžníkovi vopred notifikovať a to najmenej v 15 - dňovej lehote. Po uplynutí notifikačnej lehoty sa právo veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa stáva účinným. V zmysle uvedeného má tak súd za to, že otázku premlčania je tak potrebné v danom prípade posúdiť v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka a to za súčasného rešpektovania splnenia podmienok upravených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

31. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bolo vykonané ku dňu 23.05.2018, preto bolo podľa názoru súdu pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby potrebné zistiť, s ktorou splátkou boli dlžníci v čase uplatnenia tohto práva zo strany veriteľa v omeškaní tri mesiace. Súd tak dospel k záveru, že ide o splátku splatnú dňa 25.01.2018, pričom všeobecná trojročná premlčacia doba tak začala plynúť dňa 26.01.2018 a uplynula by dňa 26.01.2021. Dňa 27.03.2020 nadobudol účinnosť Zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii, pričom podľa čl. 1, § 1 písm. a) predmetného zákona, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú. Premlčacia doba tak 35 dní neplynula. Dňa 19.01.2021 bol predmetný zákon doplnený o § 8, písm. a), podľa ktorého lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú. Premlčacia doba tak opäť 41 dní neplynula. V zmysle vyššie uvedených skutočností tak v danom prípade premlčacia doba uplynula

dňa 12.04.2021, t. j. pred podaním žaloby, ktorá bola na Okresný súd Banská Bystrica podaná dňa 30.04.2021.

32. V súvislosti s námietkami žalobcu je potrebné uviesť, že ako vyplýva z „Aktuálneho stavu úveru ku dňu 29.04.2021“, dlžníci sa so splácaním úveru dostali do omeškania už v auguste 2016, súd však posúdil začiatok plynutia premlčacej doby až v súvislosti s vykonaným úkonom zosplatnenia (keďže uplatnenie práva veriteľa na zaplatenie celého dlhu je oprávnením a nie povinnosťou veriteľa) a to s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka za súčasného rešpektovania § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda od zročnosti tej splátky, pre ktorú sa stal zročným celý dlh, teda od zročnosti splátky, s ktorou boli dlžníci v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ku dňu zosplatnenia úveru v omeškaní 3 mesiace, a pre ktorej nezaplatenie boli splnené podmienky na predčasné zosplatnenie poskytnutého úveru. V súvislosti s argumentáciou ohľadom nezákonného skrátenia premlčacej doby je potrebné poukázať na skutočnosť, že ak Občiansky zákonník neupravuje pre spotrebiteľské zmluvy s príhľadnutím na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka inú dĺžku premlčacej doby, než aká je upravená v § 101 Občianskeho zákonníka, potom táto skutočnosť nemôže byť na úkor dlžníkov, na ochranu práve ktorých je samotný inštitút premlčania v Občianskom zákonníku zakotvený.

33. Súd nespochybňuje, že je vecou a právom žalobcu, kedy si svoju splatnú pohľadávku na súde uplatní, avšak v tejto súvislosti súd poukazuje aj na dôvodovú správu k Zákonu č. 343/2018 Z. z., ktorým sa doplnil Občiansky zákonník o § 54a, z ktorého vyplýva, že základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi).

34. V zmysle uvedených skutočností dospel súd preto k záveru, že žaloba bola podaná žalobcom po uplynutí premlčacej doby, a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, ktorý posúdil s poukazom na § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v konaní síce tou stranou sporu, ktorá bola s ohľadom na výsledok konania v konaní plne úspešná, avšak žalovanému preukázateľne v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli a ani si ich náhradu neuplatnil, preto súd rozhodol, že žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).